

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkaart 13a Voedselvoorziening

13a Voedselvoorziening

versie 2018

Crisistypen	<ul style="list-style-type: none">• (dreigende) schaarste levensmiddelen• (dreigende) schaarste diervoeders
Bevoegd gezag	<ul style="list-style-type: none">• Europese Commissie en Raad• minister van LNV• rijksheer van LNV• burgemeester of voorzitter veiligheidsregio (uitvoering, handhaving openbare orde)
Soorten maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• eigen maatregelen exploitant van een levensmiddelenbedrijf of diervoederbedrijf ten aanzien van voedselveiligheid• maatregelen jegens bedrijven in de voedselketen ten aanzien van de voedselvoorziening• handhaving openbare orde

Voedsel: meerdere ketens

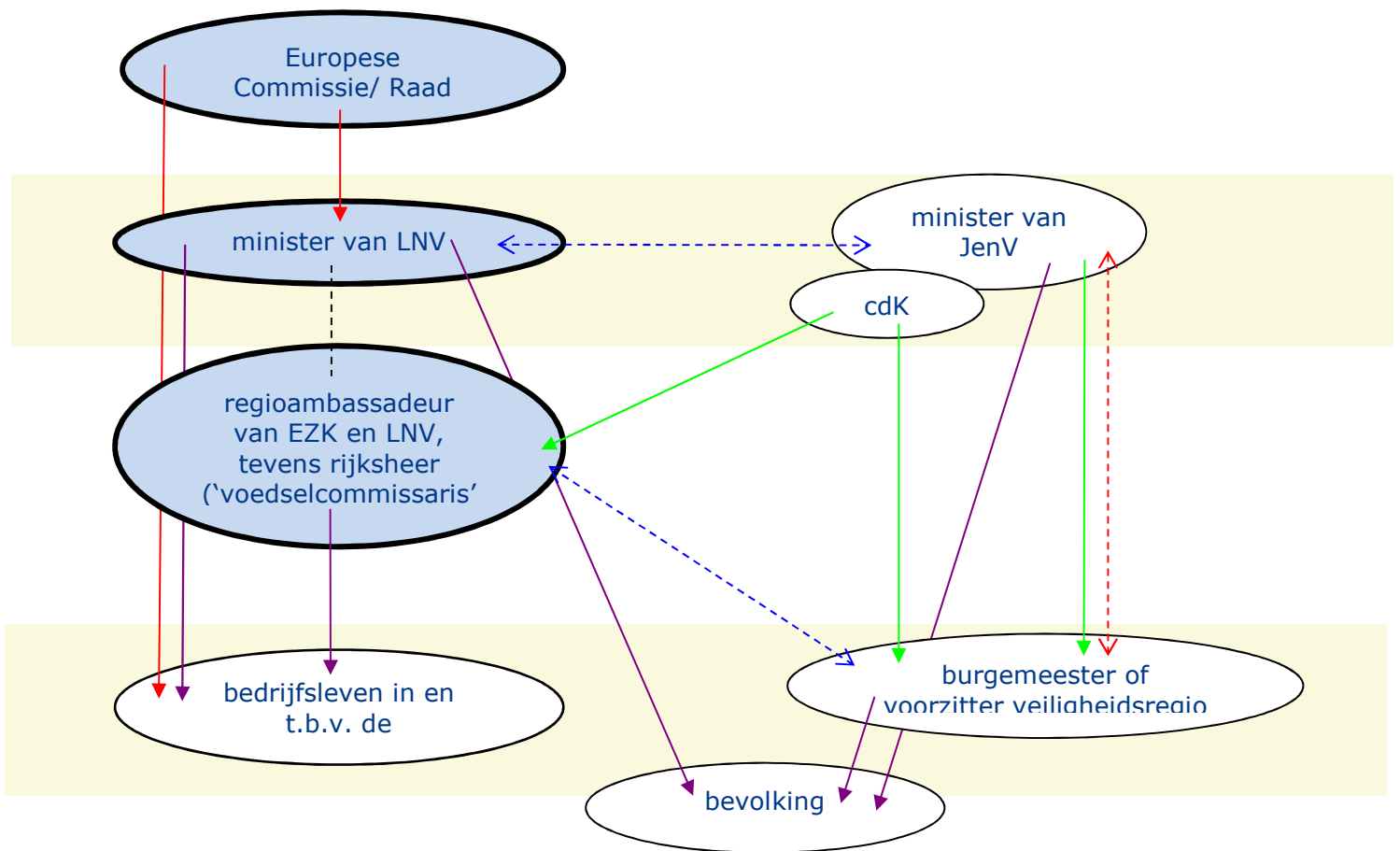
- Voedselvoorziening en voedselveiligheid zijn twee afzonderlijke ketens:
 - Voedselvoorziening (ook voedselzekerheid genoemd) betreft het voorkomen van voedselschaarste en het optreden indien toch sprake is van (dreigende) schaarste.
 - Voedselveiligheid betreft het voorkomen dat potentieel schadelijke stoffen of micro-organismen in de humane voedselketen terechtkomen en zodoende de volksgezondheid kunnen aantasten en verder het optreden als dat toch gebeurt.
 - Voedselvoorziening en voedselveiligheid hebben ook betrekking op diervoeders; met name de kwaliteit hiervan is van belang vanwege het voorkomen van dierziekten, de mogelijke relatie met levensmiddelen (het terechtkomen in de voedselketen via melk of slacht) en de bescherming van het milieu.
- Het treffen van maatregelen op het gebied van de voedselvoorziening is in beginsel belegd bij de nationale overheid en bij de Europese Unie.
 - In de praktijk is het de Europese Commissie die optreedt bij een dreigende schaarste door bijvoorbeeld tijdelijk de export naar landen buiten de Europese Unie stop te zetten in het geval van tegenvallende oogsten als gevolg van extreme droogte.
 - De minister van LNV beschikt over vergaande noodbevoegdheden ten aanzien van alle bedrijven die direct of indirect een bijdrage leveren aan de voedselketen. De minister kan ook prijsmaatregelen vaststellen.
 - De minister van EZK kan de algemene schaarstewetgeving toepassen: maatregelen tot tegengaan van hamsteren en instellen van een rantsoenering. Gemeenten vervullen daarbij een uitvoerende taak.
 - De rijksheer van LNV (in de praktijk fungeert de regioambassadeur van EZK en LNV als zodanig) is tevens 'voedselcommissaris' en kan namens de minister bovengenoemde noodbevoegdheden uitoefenen, deels in mandaat en deels bij isolatie.

Voedselvoorziening

- De burgemeester (of voorzitter veiligheidsregio) kan formeel voedsel vorderen en herverdelen, maar gezien de gecentraliseerde aanpak zal dit alleen aan de orde zijn in acute situaties waarbij centrale maatregelen niet kunnen worden afgewacht of geen effect sorteren. Bovendien zijn lokale maatregelen ten aanzien van winkels of winkelketens met landelijke distributiekanaalen veelal niet zinvol.
 - De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan zo nodig maatregelen treffen ter handhaving van de openbare orde.
 - Maatregelen inzake primaire levensbehoeften, die zijn vermeld in decentrale crisisplannen, hebben geen betrekking op de algehele voedselvoorziening (met uitzondering van drinkwater), maar op het beschikbaar stellen van primaire levensbehoeften aan mensen die vanwege een ramp elders zijn opgevangen of mensen die bij evacuatie achterblijven indien onvoldoende tijd beschikbaar is om alle inwoners te evacueren.
- Relatie met regionaal beleidsteam en commissaris van de Koning**
- De regioambassadeur van EZK en LNV fungeert als rijksheer, 'voedselcommissaris': hij vertegenwoordigt de minister in een regionaal beleidsteam.
 - Voor de relatie rijksheer LNV – commissaris van de Koning, zie de *Bestuurlijke Netwerkkkaart rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*.
 - Indien een burgemeester of voorzitter veiligheidsregio een maatregel of het optreden van de rijksheer LNV om redenen van openbare veiligheid of openbare orde onverantwoord acht, kan hij:
 - op grond van zijn eigen noodbevoegdheden binnen het domein van openbare orde en veiligheid een bevel geven of voorschriften uitvaardigen en daarbij binnen dat kader maatregelen van de rijksheer LNV bijsturen of beperken
 - aan de commissaris verzoeken te interveniëren. De commissaris kan een aanwijzing geven inzake samenwerking of – voor wat betreft de maatregelen zelf – overleg voeren met de rijksheer van LNV of 'bovenlangs' verzoeken jegens de rijksheer van LNV dwingend op te treden.
 - Vice versa, als de rijksheer LNV een maatregel van een burgemeester of voorzitter van een veiligheidsregio onverantwoord acht, kan hij verzoeken dat de commissaris ingrijpt. De minister van LNV kan aan de minister van VenJ verzoeken in te grijpen.

functionele keten voedselvoorziening

algemene keten

- Informatie en afstemming
- Bijstand
- Interne lijnen
- Maatregelen jegens bevolking/bedrijven
- Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie
- Maatregelen door EU

Colofon

Titel: Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing
Datum: Mei 2018
Status: Definitief
Versie: Zevende druk
Auteurs: Merijn ten Dam
Projectleider: Oscar Koebrugge
Omslag: Rob Kruitwagen
Copyright: IFV en provincie Noord-Holland
Eindverantwoordelijk: IFV, afd. Onderzoek en kennisdocumenten

Alle rechten voorbehouden. Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld. Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout of onzorgvuldigheid, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
T 026 355 24 00
www.ifv.nl

Instituut Fysieke Veiligheid

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) draagt bij aan een veilige samenleving door het versterken van de veiligheidsregio's en hun partners bij het professionaliseren van hun taken. Wij ontwikkelen en delen relevante kennis, wij hebben expertise voor het verwerven en beheren van gemeenschappelijk materieel en wij adviseren de betrokken besturen.

Ons motto hierbij is: signaleren en verbinden.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
026 355 24 00
www.ifv.nl